

УДК 81'255.4:81'37(477)-Шевченко(045)

ПРОБЛЕМА ВІДТВОРЕННЯ ДЕМІНУТИВНОСТІ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ Т. Г. ШЕВЧЕНКА)

Христина Кім

здобувачка вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності
035 Філологія Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: KIM.KV@pdu.edu.ua

Наталя Жмаєва

кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу і теоретичної
та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: zhmaeva@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3382-0155>

АНОТАЦІЯ

Аналіз феномена демінутивності та її похідних наразі є проблематичним завданням, адже погляди лінгвістів на визначення категорії демінутивності внаслідок своєрідності її семантико-функціональної дійсності є край надзвичайно суперечливими, а її дефініція досі не визначена, що і зумовлює актуальність розвідки.

Метою роботи є встановлення специфіки перекладу категорії демінутивності у поетичному перекладі. Задля досягнення поставленої мети були застосовані метод суцільної вибірки під час пошуку матеріалів дослідження, зіставний метод для порівняння текстів оригіналу і перекладу, метод перекладацького аналізу та метод теоретичного узагальнення.

У ході дослідження було визначено, що демінутивністю є універсальна мовна категорія, яка виражається в мовах світу за допомогою різних рівнів структури мови та реалізує значення зменшеного розміру об'єкта, зниженого прояву дії чи ознаки, а також може супроводжуватися дея-

кими експресивними чи оцінно-емоційними семами. У результаті зіставного аналізу оригіналів поезії Т. Г. Шевченка з її перекладами англійською було виявлено, що емоційний компонент демінутивів відтворюється або нейтралізується у перекладі. До прийомів, що відтворюють емоційний компонент демінутивів, належать заміни і додавання; до прийомів, що нейтралізують, — опущення, підбір прямого перекладацького еквівалента, додавання.

Ключові слова: демінутив, категорія демінутивності, зменшеність, оцінно-емоційна сема.

Вступ. Сучасний етап розвитку лінгвістики особливо спрямовує свою увагу на національно-мовну специфіку явищ і прийомів, пов'язаних з висвітленням і тлумаченням національно-мовної картини світу. Одну з провідних ролей у якій відіграє універсальний компонент будови й устрою досліджуваних мов, адже саме він є відображенням зв'язків і правил, що представляють ґрунтовні особливості свідомості й культурного досвіду людства. Одним з таких компонентів є категорія демінутивності, яка поєднує у собі не лише семантику розміру певного об'єкта, а й емоційно-оцінне ставлення мовця до нього.

Хоча наразі існує низка лінгвістичних робіт, присвячених цьому явищу (Божеску М. Г. «Категорія демінутивності як універсальна мовна категорія (на матеріалі англійської та української мов)», Максимчук Н. Н. «Количественные градации уменьшения-увеличения в системе имени (на материале современного английского языка)», Руда Н. В. «Категорія демінутивності: аспекти та перспективи досліджень», Хидекель С. С., Кошель Г. Г. «Природа и характер языковых оценок. Лексические и грамматические компоненты в природе языкового знака»), (Божеску, 2011), (Максимчук, 1972), (Руда, 2013), (Хидекель, Кошель, 1983), питання визначення категорії демінутивності все ще є недостатньо висвітленим і дослідженим внаслідок своєрідності її семантико-функціональної дійсності, що і визначає **актуальність** розвідки.

Метою роботи є встановлення специфіки перекладу категорії демінутивності у поетичному перекладі. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- проаналізувати специфіку феномена демінутивності;
- визначити засоби лінгвістичної маніфестації демінутивності в українській художній літературі;

• встановити прийоми перекладу зазначених мовних одиниць англійською мовою.

Матеріали та методи дослідження. Матеріалом дослідження слугували вірші Т. Г. Шевченка та їх переклади англійською мовою, виконані Джоном Вайером. Відповідно до поставлених у роботі завдань використовувалися метод перекладацького аналізу, зіставний метод, метод суцільної вибірки та метод теоретичного узагальнення.

Результати та дискусія. Демінутивність належить до універсально-типологічних явищ мови, що обумовлено сутністю людської природи, а саме прагненням класифікувати своє ставлення та емоційно-експресивну оцінку до якогось предмета, особи чи явища.

Інтерес до вивчення феномена демінутивності та її категорії знайшов своє відображення у низці праць вітчизняних і зарубіжних мовознавців, зокрема В. Д. Аракіна, Б. В. Братуса, У. Вейнрейха, В. Дресслера, А. П. Загнітко, Л. І. Корунець, М. В. Ломоносова, Н. Н. Максимчук, І. Е. Мандельштама, Л. Ю. Резніченко, Н. В. Рудої, Г. М. Сагач, О. О. Ситенко, К. Шнайдера, Л. В. Щерби та ін. У ході їхніх досліджень було розглянуто явище демінутивності з точки зору різних аспектів. Так, було означено особливості творення демінутивів у різних мовах (англійській, українській, російській, італійській, німецькій, іспанській, латинській, ітельменській, польській, болгарській), проаналізовано та визначено семантичну своєрідність їх функціонування, досліджено взаємозв'язок демінутивності й емоційності, виокремлено стилістичні можливості й емоційний потенціал демінутивів на матеріалах творів різних письменників і поетів (Остапа Вишні, Марка Вовчка, Г. Квітки-Основ'яненка, Д. Павличка, У. Самчука, Т. Шевченка), охарактеризовано роль демінутивів у мовних картинах світу.

У лінгвістиці наразі не існує єдиного визначення терміна «демінутивність». Якщо звернутись до етимології, то слово «демінутив» походить з латинської мови і перекладається як «зменшеність». Вперше цю категорію було розглянуто М. В. Ломоносовим у його «Російській граматиці». У своїй праці вчений виокремлював зменшувальні форми іменників і акцентував увагу на емоційній складовій предметів, а не на їхньому розмірі (Божеску, 2011: 229).

У ході своїх досліджень І. Е. Мандельштам з'ясував, що суфікси на позначення зменшеності в давньоруській мові почали вживатися

досить рано, проте зустрічалися дуже рідко. Це обумовлено тим, що первісно їхня основна функція була означенням реального розміру предмета без суб'єктивного ставлення до нього (Божеску, 2011: 229).

Згідно з тлумаченням енциклопедії «Українська мова» демінутиви — це похідні іменники, що виражають значення зменшеності, яке здебільшого супроводжується ще й значенням суб'єктивної оцінки (позитивної або негативної) (Русанівський, 2004: 145).

Втім, не зважаючи на те, що саме іменники зазвичай пов'язують з категорією демінутивності, існують і інші засоби для вираження цього поняття. Так, здебільшого у слов'янських мовах демінутивами можуть слугувати іменники (*соловей — соловейко*), прикметники (*старий — старенький*), дієслова (*спати — спатки*), займенники (*сам — самісінький*), прислівники (*любо — любесенько*) та числівники (*два — двійко*), а отже усі самостійні частини мови.

Згідно з Н. Н. Максимчук, елементи на позначення поняття зменшеності можуть бути утворені на рівні і лексики, і синтаксису, і морфології. Втім у кожній окремій мові, залежно від її структури, провідними є синтаксичні чи морфологічні форми, у той час як інші відходять на другий план (Максимчук, 1972: 7).

Окрім певних частин мови засобами вираження демінутивності є словосполучення, слова-прикладки, повтори та інші конструкції. Як правило, вони слугують засобами відтворення демінутивності як компенсації у випадках відсутності у лексичній системі певної мови словесного вираження оцінки (Максимчук, 1972: 11). Саме тому розгляд цієї категорії не слід обмежувати певним рівнем мовної системи чи окремою частиною мови.

На наш погляд, найбільш вдалими та повними є визначення, запропоноване Н. В. Рудою, відповідно до якого категорія демінутивності — це універсальна мовна категорія, яка виражається в мовах світу за допомогою різних рівнів структури мови та реалізує значення зменшеного розміру об'єкта, зниженого прояву дії чи ознаки, а також може супроводжуватися деякими експресивними чи оцінно-емоційними семами (Руда, 2013: 384).

Згідно з класифікацією І. В. Арнольд, існують такі види конотацій лексико-семантичного варіанту: стилістичні, емоційні або афективні, оцінні та експресивні або ж інтенсифікуючі (цитується за Ратько, 2017: 120–121).

Як відомо, англійська мова належить до аналітичних, а українська — до синтетичних, цей факт знаходить своє відображення й у передачі категорії демінутивності. Так, українська мова використовує для цього здебільшого суфіксальний словотвір, а англійська, через значно менший морфологічний актив, виражає поняття зменшеності за рахунок словосполучень, тобто синтаксичними засобами. Розглянемо особливості відтворення семантично-функціонального змісту демінутивів на прикладі перекладу поезії Т. Г. Шевченка англійською мовою.

В українській культурі важливу роль відіграє сім'я та сімейна близькість, тому поезія Шевченка багата на звертання до дітей. Так, у поемі «Катерина» є семантико і функціонально вдалим варіант перекладу демінутива *мій синочок*, англійське словосполучення *my sorry mite* відображає у собі любов до своєї дитини, а також жаль і співчуття матері до нього через хвилювання про його подальшу долю:

Де ж ти будеш ночувати, / Як мене не стане? / З собаками, мій синочку, / Кохайся надворі! (Taras Shevchenko) | *Where will you spend your nights when / I No longer am alive? / Outdoors with dogs, my sorry mite, / Without a bed or roof!* (John Weir).

У звертанні зневіреної у любові Катерини до батька автор використовує слово *батьчко*, яке в оригіналі окрім інтимності вказує і на прояв поваги та шани у бік батька, у перекладі додано прикметники *dear* та *darling*, які лише частково відображають семантику оригінального демінутиву:

Прости мені, мій батьчку, / Що я наробила! / Прости мені, мій голубе, / Мій соколе милий! (Taras Shevchenko) | *Oh please, forgive me, father dear, / For all that I have done! / My darling dad, forgive me, please, / For what I did that's wrong* (John Weir).

У звертанні матері до доньки-покритки Шевченко використовує семантично насичені демінутиви *дитя*, *доня*, які виражають цілий спектр емоцій: розпач, любов, біль, смуток, співчуття. У перекладі вони відтворюються перекладацьким еквівалентом без збереження значення зменшеності або ж компенсуються прикметником *dear*, що має емоційну конотацію з відтінком ласки, тому частина семантичного змісту першотвору втрачається:

Будь щаслива в чужих людях, / До нас не вертайся! / Не вертайся, дитя моє, / З далекого краю... (Taras Shevchenko) | *My daughter, go and*

seek her out, / Ask her to take you in, / Be happy among foreign folk, / And don't come home again! (John Weir).

Доню моя, доню моя, / Дитя моє любе! / Іди од нас... (Taras Shevchenko) | *My only child, my daughter dear! / Now go. Leave us alone, / Go, go from us...* (John Weir).

Вимовляє доні: / «Що весілля, доню моя? / А де ж твоя пара?..» (Taras Shevchenko) | *As she her child upbraids: / "My daughter, when's the wedding-day? / Where does your bridegroom rest?.."* (John Weir).

Доню моя, доню моя, / Цвіте мій рожевий! / Як ягодку, як пташечку, / Кохала, ростила / На лишенько... Доню моя, / Що ти наробила? (Taras Shevchenko) | *Alas, my daughter, blossom gay! / Alas, my sunshine bright! / So tenderly I tended you, / So proud to see you grown, / Yet all my care is brought to ruin... / Oh dear, what have you done?* (John Weir).

У наступному прикладі перекладач взагалі опускає демінутивні одиниці, через що не лише втрачається семантичний зміст першотвору, але й набувається емоційна конотація з відтінком жорстокості:

Іди, доню, найди її, / Найди, привітайся, / Будь щаслива в чужих людях, / До нас не вертайся! (Taras Shevchenko) | *So go and seek them there, / Ana don't tell anyone you have / A mother anywhere. / Be cursed the hour when you were born! / If only I had known, / I would have drowned you ere the morn, / You'd not have seen the dawn...* (John Weir).

Існують демінутиви, які поєднують у собі як позитивну, так і негативну семантику, в українській мові вони функціонують за допомогою суфіксів. Розглянемо, як такі форми відображаються у перекладі англійською:

А жіночки лихо дзвонять, / Матері глузують, / Що москалі вертаються / Та в неї ночують. (Taras Shevchenko) | *The gossips' tongues now got free rein. / The other mothers jibed / That soldiers marching home again / At her house spent the night.* (John Weir).

А тим часом вороженьки / Чинять свою волю — / Кують речі недобрії. / Що має робити? (Taras Shevchenko) | *Ill-wishers in the meantime give / Free rein to spite and hate — / They are preparing evil things. / What can she undertake?* (John Weir).

У цих випадках до демінутивів *жіночки* і *вороженьки* було вдало підбрано переклади *gossips* (*пліткарки*), *Ill-wishers* (*недоброзичливіці*), що вказують на двоїсту натуру оригінальних лексем.

Дуже цікавим є переклад культурно маркованих демінутивів, наприклад, слова **москалик**. Лексема *москаль* в українській мові має два значення: 1. Вояк, солдат; 2. Росіянин (Білодід, 1973: 808). Негативна конотація значень обумовлена ототожненням солдат з пройдисвітами, а також історично складеними стосунками українців і росіян. Проте Шевченко використовує цей демінутив з різними конотаціями:

Полюбила москалика, / Як знало серденько. / Полюбила молодого, / В садочок ходила, / Поки себе, свою долю / Там занастила. (Taras Shevchenko) | *She fell in love with all her heart, / Forgetting all the world. / The orchard was their trysting-place; / She went there in the night / To meet her handsome Muscovite, / And thus she ruined her life.* (John Weir).

У поданому прикладі перекладач дібрав до змістовної семи прикметник **handsome**, що демонструє ставлення Катерини до російського вояки — безмежну закоханість дівчини, яка не думає про наслідки такого зв'язку.

Умивай же біле личко / Дрібними сльозами, / Бо вернулись москалики / Іншими шляхами. (Taras Shevchenko) | *So bathe your lovely face in tears, / For now all people know — The Muscovites returned from war, / But went by other roads.* (John Weir).

У цьому випадку було підбрано семантичний еквівалент **Muscovites**, та при цьому знівельовано іронічний посил демінутиву першотвору.

Боже ти мій!.. Дитя моє! / Де дінусь з тобою? / Москалику! голубчики! / Возьміть за собою. (Taras Shevchenko) | *Oh God!... My poor abandoned mite! / Whatever shall I do? / I beg you, gentle Muscovites, / Take him away with you!* (John Weir).

У цьому прикладі перекладач намагається компенсувати значення демінутиву прикметником **gentle**, але це є не вдалим рішенням, адже в оригіналі демінутив виконує не лише функцію прохання дівчини взяти сина, а й підкреслює її наївність.

Не менш важливим у поезії Шевченка є образ саду, він ототожнюється з закоханістю, молодістю, ореолом затишку для пари закоханих чи однієї людини для відпочинку. Проте у перекладі демінутиви **садок, садочок** перекладається лише прямим перекладацьким еквівалентом, який відтворює семантичний компонент вихідної одиниці, але втрачається релевантне конотативне значення першотвору:

Поглядає — нема, нема... / Чи то ж і не буде? / Пішла б в садок поплакати, / Так дивляться люде. (Taras Shevchenko) | *She looks in vain*

as days pass by... / Will it, then, never be? / She'd to the orchard go to cry / If people didn't see. (John Weir).

Зеленіють по садочку / Черешні та вишні; / Як і перше виходила, / Катерина вийшла. (Taras Shevchenko) | *When in the orchard cherry-trees / Were green with leaves again, / As always to the trysting-place / Our Katerina came.* (John Weir).

Пішла в садок у вишневий, / Богу помолилась. (Taras Shevchenko) | *She went into the orchard first / And there to God she prayed.* (John Weir).

Інколи демінутивні суфікси іменників на позначення зменшувальності у перекладі на англійську компенсуються іменниками, що вже мають у своєму значенні сему малого розміру, або шляхом додавання прикметників **small / little**:

А своєї ся крихотка / Надо мною ляже, / Та про долю, моє горе, / Чужим людям скаже... / Will on my grave be placed, / It will my hapless fate, my woe. / To strangers there relate... (John Weir).

Пізнав батько свого сина, / Та не хоче взяти. / Пита пані, як зоветься? / «Івась.» — «Какой милый!» / The father recognized his son, / But coldly turned aside. / The lady asked the lad his name. / “Small Ivan, ma’am,” he said. (John Weir).

Вичуняла Катерина, / Одсуне кватирку, / Поглядає на улицу, / Колише дитинку. (Taras Shevchenko) | *Now Katerina's well again; / Again out on the street / She gazes through the window pane, / While rocks her babe to sleep.* (John Weir).

Висновки. Категорія демінутивності є універсальною мовною категорією, яка виражається в мовах світу за допомогою різних рівнів структури мови та реалізує значення зменшеного розміру об'єкта, зниженого прояву дії чи ознаки, а також може супроводжуватися деякими експресивними чи оцінно-емоційними семами, які залежать від комунікативних завдань і потреб мовця, комунікативної ситуації, ролі побудови мовленнєвого акту, а також комунікативної компетенції мовців.

До засобів лінгвістичної маніфестації демінутивності в українській художній літературі належать суфікси та зменшувальні форми власних імен. Специфіка феномена демінутивності полягає в об'єктивно-суб'єктивному характері оцінки демінутивів, їхній складній семантичній структурі та функціональному навантаженні.

У результаті аналізу оригіналу поеми «Катерина» та її перекладу англійською мовою було виявлено, що емоційний компонент демінутивів відтворюється або нейтралізується у перекладі. До прийомів, що відтворюють емоційний компонент мовних одиниць категорії демінутивності, належать: заміни, додавання; еквівалент (на формальному рівні еквівалентності) + компенсація емоційного компонента вихідного демінутиву за допомогою додавання лексичної одиниці, носія емоційного відтінку значення. Перекладацький інструментарій нейтралізації характеризується опущеннями, підбором прямого перекладацького еквівалента, додаваннями. У більшості випадків емоційна складова демінутивів нейтралізується, це обумовлено об'єктивно-суб'єктивними особливостями оцінки демінутивів, а також тим, що англійська мова має значно менший морфологічний актив.

Перспективи подальших розробок вбачаємо в дослідженні специфіки відображення категорії демінутивності у національно-мовних картинах світу у зіставному та перекладацькому аспектах.

ЛІТЕРАТУРА

Божеску М. Г. Категорія демінутивності як універсальна мовна категорія (на матеріалі англійської та української мов). *Природні та гуманітарні науки. Актуальні питання* : матеріали IV всеукр. наук.-техн. конф., м. Тернопіль, 19–20 квітн. 2011 р. Тернопіль, 2011. С. 229.

Максимчук Н. Н. Количественные градации уменьшения-увеличения в системе имени (на материале современного английского языка) : автореф. дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Киев, 1972. 23 с.

Ратько М. А. К вопросу о классификации коннотаций в лингвистике. *Языковая личность и эффективная коммуникация в современном поликультурном мире*. 2017. С. 119-124.

Руда Н. В. Категорія демінутивності: аспекти та перспективи досліджень. *Studia linguistica*. 2013. № 7. С. 384–401.

Словник української мови / редкол.: І. К. Білодід та ін. Київ : Наукова думка, 1973. Т. 4. 840 с.

Українська мова : енциклопедія / ред. В. М. Русанівський та ін. Київ, 2004. С. 753.
Хидекель С. С., Кошель Г. Г. Природа и характер языковых оценок. *Лексические и грамматические компоненты в природе языкового знака*. 1983. С. 11–16.

Taras Shevchenko. Katerina / translated by John Weir. URL: <https://taras-shevchenko.storinka.org/katerina-poem-of-taras-shevchenko-translated-by-john-weir.html> (дата звернення: 7.07.2022).

ON THE ISSUE OF DEFINING THE CATEGORY OF DIMINUTIVENESS

Khrystyna Kim

Master Student in Philology, State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”,
Odesa, Ukraine
e-mail: KIM.KV@pdpu.edu.ua

Natalya Zhmayeva

Candidate of Philology, Associate Professor at the Department of Translation and Theoretical and Applied Linguistics, State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky”,
Odesa, Ukraine
e-mail: zhmaeva@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3382-0155>

SUMMARY

The analysis of the phenomenon of diminutiveness and its derivatives presents significant difficulties for the researchers because the views of linguistics on the definition of category of diminutiveness due to the peculiarities of the semantic-functional reality of it are extremely contradictory and its definition is still not set, which determines the relevance of the paper.

The objective of the study is to establish the specificity of translation of the phenomenon of diminutiveness in poetic translation. To achieve this goal the continuous sampling method to research materials, the comparative method to compare the original and translated texts, the translation analysis method and the theoretical generalizations method were used.

It was determined that diminutiveness is a universal linguistic category that is expressed in the languages of the world using different levels of the language structure and realizes the meaning of a reduced size of an object, a reduced manifestation of an action or sign, and may also be accompanied by some expressive or evaluative-emotional patterns. As a result of a comparative analysis of the original poetry of Taras Shevchenko with its translations into English, it was found that the emotional component of diminutives is reproduced or neutralized in the translation. Techniques that reproduce the emotional component of diminutives include substitution and addition; techniques that neutralize are following: omission, selection of a direct translation equivalent, addition.

Key words: diminutive, category of diminutiveness, reduction, evaluative-emotional sema.

REFERENCES

- Bilodid, I. K. (Ed.). (1973). *Slovník ukraïnskoyii movy [Dictionary of the Ukrainian Language]*. (Vols. 1–11). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
- Bozhesku, M. H. (2011). Katehoriia deminutyvnosti yak universalna movna katehotiia (na materiali anhliiskoi ta ukraïnskoi mov) [Category of diminutiveness as a universal language category (based on English and Ukrainian languages)]. Proceedings from: *IV Vseukraïnska nauko-vo-tekhnichna konferentsiia «Pryrodni ta humanitarni nauky. Aktualni pytannia» — Proceedings of the 4th All-Ukrainian Scientific and Technical Conference «Natural sciences and humanities. Actual questions»*. (p. 229). Ternopil [in Ukrainian].
- Khidekel, S. S., & Koshel, G. G. (1983). Priroda i kharakter yazykovykh otsenok. [Nature and character of language assessments]. *Leksicheskie i grammaticheskie komponenty v prirode yazykovogo znaka — Lexical and grammatical components in the nature of a linguistic sign*, 11–16 [in Russian].
- Maksimchuk, N. N. (1972) Kolichestvennyie gradatsyi umensheniia-uvlicheniia v sisteme imeni (na material sovremennogo angliiskogo yazyka) [Quantitative gradations of decrease-increase in the name system (on the material of modern English)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kiiev [in Russian].
- Ratsko, M. A. (2017). K voprosu o klassifikatsii konnotatsiy v lingvistike. [About classification of connotations in linguistics]. *Yazykovaya lichnost i effektivnaya kommunikatsiya v sovremennom polikultornom mire — Linguistic personality and effective communication in the modern multicultural world*, 119–124 [in Russian].
- Ruda, N. V. (2013). Katehoriia deminutyvnosti: aspekty ta perspektyvy doslidzhen. [Category of diminutiveness: aspects and perspectives of research]. *Studia linguistica — Studia linguistica*, 7, 384–401 [in Ukrainian].
- Rusanivskiy, V. M. (Eds.). (2004). *Ukraïnska mova [Ukrainian language]*. Kyiv [in Ukrainian].
- Shevchenko, T. Katerina: translated by John Weir. URL: <https://taras-shevchenko.storinka.org/katerina-poem-of-taras-shevchenko-translated-by-john-weir.html>.

Стаття надійшла до редакції 7.07.2022

УДК 81'44.811'111

ТИПОЛОГІЧНО СПІЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОДАЛЬНОСТІ В ДОКУМЕНТАЦІЇ МОРСЬКОЇ ТЕМАТИКИ

Тетяна Корольова

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна
e-mail: kortami863@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000–3441–196X>

Ольга Александрова

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова,
Одеса, Україна
e-mail: olgaaleks2016@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000–0002–1224–5916>

Світлана Юхимець

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія» Одеського національного морського університету,
Одеса, Україна
e-mail: yukhymets.svetlana@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000–0003–3350–7310>

АНОТАЦІЯ

У статті розглянуто особливості вживання модально-емоційних конотацій в англомовних текстах морської тематики, встановлення функціонально-семантичної характеристики одиниць суб'єктивної модальності (епістемічної, аксіологічної, алетичної та деонтичної).

Результати проведеного дослідження на матеріалі текстів документів морської тематики продемонстрували, що незважаючи на те, що до основної дистинктивної характеристики документів слід віднести на-